

Kommissionen, skulle være sluttede og afgjorte i Kjøbstæderne inden 8 Dage og paa Landet inden 14 Dage fra den Tid, de der ere blevne foretagne; i længere Tid maa de ikke henstaa uden med begge Parters Samtykke. Denne Lovforskrift, hvis Hensigt aabenbart nærmest var at paastynde Sagerens Afgjørelse ved Forligskommissionerne, er bleven forfattet og anvendt saaledes, at Forligskommissionerne have en diskretionær Myndighed til, endog uden at Parterne begjære eller ønske det, at udsætte Sagen under Forligsmæglingen i resp. 8 eller 14 Dage. Meningen hermed antages at være den, at Forligskommissionen paa denne Maade skal kunne lade Parternes Hidsighed faa Tid til at affjøles noget og at der saaledes kan virkes til Forligs Opnaaelse ved at lade Sagen hvile en kort Tid. Men i Virkeligheden har denne Betragtning neppe ret meget at betyde. I Almindelighed vil Parternes første Hidsighed have haft Tid og Leilighed nok til at affjøles, inden Sagen kommer til Forligsprøve ved Kommissionen, og det Afgjørende med Hensyn til Forligs Afslutning eller Ikke-Afslutning maa dog i det Hele formodes at være vedkommende Parters virkelige eller formentlige Interesse og ikke sieblifikke Stemninger. En diskretionær Myndighed for Kommissionen til at udsætte Sagen kan derhos misbruges og lettelig blive en Kilde til Forhaling og Langsomhed i Sagerens Gang, i hvilken Henseende det fortjener at fremhæves, at enkelte Forligskommissioner have haft en Tilbøielighed til at udsætte Sagen i Genhold til denne Bestemmelse, hvor Indklagede udebliver, uden at der foreligger Grund til at antage, at han har haft Forsald, en Fremgangsmaade, der aldeles maa misbilliges. Der er derfor neppe tilstrækkelig Grund til at opretholde denne diskretionære Myndighed for Forligskommissionen til uden nogen af Parternes Begjæring at udsætte Sagen.

Naar ikkun den ene Part ønsker Udsættelse og den anden Part protesterer herimod, er Forligskommissionen naturligtvis besejret til efter sit Skjøn at udsætte Sagen i den i Forordningen af 10de Juli 1795 § 45 omhandlede Tid, men efter Forordningens Ord synes det, at der ikke kan være Spørgsmaal om at give længere Udsættelse. Herved bliver dog at mærke, at den danske Forordning af 20de Januar 1797 og Forordning for Norge af f. D. § 32 synes at forudsætte, at Forligskommissionen i en videre Udstrækning kan bevilge Udsættelse, naar Vidner skulle føres, og vel i Analogi hermed ogsaa naar andre Beviser skulle staffles tilveie. Smidertid kan dette kun forstaaes og anvendes med megen Begrænsning. At Forligskommissionen skulde kunne udsætte Sagen imod Parternes Villie og paalægge disse at fremskaffe Beviser, kan ikke paa nogen Maade antages. Ei heller kan det være Meningen med de anførte Lovbestemmelser, at Indklagede imod Klagerens Protest skulde kunne fordrø Udsættelse,

naar han erklærer at ville føre Beviser; thi erved vilde det staa i hans Magt at hindre Klagerens Retshjælp; i Reglen maa der nægtes Indklagede Udsættelse. De nævnte Lovbestemmelser maa derfor antages nærmest at sigte til, at Klageren under Forligsmæglingen kan faa Udsættelse til at fremskaffe Beviser endog imod Indklagedes Protest. Men herimod kan erindres, at skjøndt det i Reglen kun vil være Klageren, der er interesseret i Sagens Fremme, maa det dog i Principet erkjendes, at Indklagede har den samme Ret som Klageren til at trænge paa, at Sagen bliver fremmet. Da det nu derhos ikke kan være Forligskommissionens Opgave at sørge for Sagens tilbørlige Oplysning, men det maa være Grundsatning i denne Materie, at Forligskommissionen maa foretage sin Mægling paa det Grundlag af Beviser, Parterne ville forelægge den, og paa den Forklaring om Sagens Sammenhæng, Parterne selv i Kommissionen ville afgive, er det meget tvivlsomt, om overhovedet en Ret for Klageren til at faa Udsættelse under Forligsmæglingen imod Indklagedes Protest kan bringes i Samklang med Lovgivningens Grundsatninger.

Stedetfor disse mindre klare og i flere Henseender uheldige Regler om Udsættelser ved Forligskommissionen foreslaas det at sætte Lovforslagets § 5. Herved ophæves da dels Forligskommissionens diskretionære Myndighed til at udsætte Sagen uden Parternes Begjæring, dels den ene Parts Afgang til mod den anden Parts Protest at faa Sagen udsat. Den Part, som giver Møde ved Forligskommissionen, er herefter berettiget til at mødsette sig enhver Udsættelse. Navnlige kan der end ikke gaa Grund af Modpartens personlige Forsald gives Udsættelse, da det maa være dennes Sag i saa Fald at lade en anden møde for sig. Om Udsættelse bliver der kun Tale, naar mødende Parter begge indvilge hert, eller naar den mødende Part forlanger det i Tilfælde, hvor den anden Part er udebleven.

Da Retterne, hvor Forligsmæglingen ved Lovgivningen er henlagt til dem, i det Hele træde i Forligskommissionernes Sted, er det naturligt, at de maa være bundne ved de samme til Forligsmæglingens hurtige Fremme sigtende Bestemmelser som disse.

ad § 6.

Ved denne Paragraf opstaar naturligvis det Spørgsmaal, om der ikke maatte være Grund til at ophæve den Parterne ved den hidtil gjældende Lovgivning, nemlig ved Forordningen af 10de Juli 1795 § 38, jfr. Afkat af 30te Oktober 1798, paalagte Forpligtelse til at give personligt Møde ved Forligsmæglingen, et Spørgsmaal, der er saa meget mere Grund til at gjøre, som Lov af 19de Februar 1861 § 19 har ophævet Forpligtelsen til personligt Møde for Søs og Handelsrettens Forligskommission. Ministeriet har dog